

Wiatrak drewniany 'sokólski'

Współrzędne: Szerokość - 53.404837, Długość - 23.623009

Malawicze Górne (tak samo jak Dolne) leżą na Podlaskim szlaku tatarskim. Podobnie jak inne tereny w okolicach, wieś ta została osiedlona przez Tatarów w 1679 r. za sprawą Jana III Sobieskiego, który nadał im tam siedem folwarków. Prawdopodobnie istniał tu również meczet. Po powstaniu listopadowym władze carskie skonfiskowały im majątki i wysiedliły. Obecnie po Tatarach, ich folwarkach i meczecie nie zostało już śladu.

Warto jednak tu wybrać się aby zobaczyć jeden z niewielu już istniejących wiatraków zwanych sokólskimi. Nieopodal drogi, na niewielkim wzniesieniu, otoczony polami już z daleka zarysowuje się jego charakterystyczna sylwetka. Postawiony w 1935 roku wiatrak jest jeszcze w niezłym stanie, ale widać że jeżeli nie zostanie on zabezpieczony, to ten drewniany obiekt może ulec zniszczeniu. Podchodząc bliżej, przez szczeliny między deskami możemy zobaczyć ciekawy mechanizm, który prawie w całości wykonany jest z drewna.

Zdjęcia przedstawiające sokólski wiatrak i powyższy tekst można już właściwie przenieść do archiwum co prawdopodobnie za jakiś czas uczynimy, gdyż niestety spełniły się najgorsze przewidywania i w listopadzie 2011 roku spłonął.

Konstrukcja malawickiego wiatraka to dzieło Antoniego Bajko. Pierwszą tego typu budowlę wznosił on w latach 20. XX wieku. W 1936 roku przez Malawicze przetoczyła się potężna burza. Nawałnica zniszczyła wiatrak. Wtedy Antoni Bajko postanowił wybudować nową znacznie większą od poprzedniej konstrukcję. Swoją zanię realizował w 1937 roku. Budowa trwała dwanaście miesięcy. W wiatraku zainstalowano urządzenia, jakie pozwalały na otrzymywanie z przemiału zboża mąki i śrutu. Do młynarza w Malawiczach zgłaszali się klienci z miejscowości oddalonych nawet o 10 kilometrów. Wiatrak działał do śmierci Antoniego Bajko w 1974 roku. Potem przez 37 lat był znakiem rozpoznawczym Malawicz. Aż wybuchł pożar...

Informacja pochodzi z [Gazety Współczesnej](#)